

Starptautiska konference

IEDOMĀTĀ SAVIENĪBA: DEZINFORMĀCIJAS LOMA PSRS UN KRIEVIJAS POLITIKĀ

2022. gada 13. maijs, Rīga

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Ziedoņa zālē

PROGRAMMA

Anotācija: Dezinformācija šobrīd ir viens no Krievijas stratēģisko ieroču veidiem, blakus kodolieročiem. Tomēr dezinformācija zaudē savu jēgu, ja tai netic un tai nav sekotāju. Tāpēc dezinformatoriem svarīgi ir sabiedrību ilgstoši ietekmēt arī fundamentālos, ar vērtībām un identitāti saistītos konceptuālos jautājumos. Kā iedomātu vienotu valsti ar kopīgām vērtībām gadu desmitiem mēģināja parādīt PSRS, šobrīd daudzas no šīm idejām transformējušās un tiek izmantotas mūsdienu Krievijas politikā. PSRS teritorijas un ģeopolitiskās ietekmes atjaunošana ir šī brīža Krievijas politiskās vadības dienaskārtībā.

Konferences mērķis ir analizēt dezinformācijas ietekmi uz sabiedrību pagātnē un mūsdienās, kā arī rast atbildes uz jautājumu, kā mazināt tās ietekmi nākotnē.

9:00 – 10:00

Reģistrēšanās

10:00 – 10:20

Atklāšanas uzrunas

Jānis Bordāns, Ministru prezidenta biedrs, tieslietu ministrs

Dagmāra Beitnere-Le Galla, Saeimas priekšsēdētājas biedre

Edmunds Stankevičs, Komisijas¹ priekšsēdētājs

10:20 – 10:50

Referāts "Vēsture un dezinformācija: kopīgais un atšķirīgais PSRS un mūsdienu Krievijas politikā", Dr.hist. Gatis Krūmiņš, Vidzemes Augstskolas vadošais pētnieks, asociētais profesors

Anotācija: PSRS okupētajās Baltijas valstīs īstenoja koloniālu politiku. Teritorija tika militarizēta un iedzīvotāji ekspluatēti, liela daļa ieņēmumu tika novirzīti uz PSRS centrālo budžetu. Savukārt PSRS šo politiku interpretēja kā palīdzību un investīcijas, bet Baltijas valstis pirms okupācijas dēvēja par atpalikušām un fašistiskām. Mūsdienās Krievijā tiek uzturēts naratīvs par PSRS okupāciju Baltijā kā "veiksmes stāstu" un Baltijas valstis kā neizdevušās valstis. Sagrozīta vēsture un meli par mūsdienām ir tas prātu apreibinošais kokteilis, ko Kremļa politiskā vadība spiež patērēt Krievijas sabiedrībai un mēģina iemānīt arī citu valstu iedzīvotājiem.

¹ Komisija PSRS totalitārā komunistiskā okupācijas režīma upuru skaita un masu kapu vietu noteikšanai, informācijas par represijām un masveida deportācijām apkopošanai un Latvijas valstij un tās iedzīvotājiem nodarīto zaudējumu aprēķināšanai

10.50 – 12.10

Paneldiskusija (par referāta galvenajām tēzēm)

Moderators: **Dr.sc.pol. Ieva Bērziņa**, Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas Drošības un stratēģiskās pētniecības centra vadošā pētniece, Vidzemes Augstskolas asociētā profesore

Eksperti:

Olena Tregub, Starptautiskais centrs Ukrainas uzvarai, Neatkarīgās pretkorupcijas komisijas ģenerālsēkretāre

Mārcis Balodis, Austrumeiropas politikas pētījumu centra pētnieks

Dr.sc.comm. Klinta Ločmele, medijpratības pasniedzēja, Latvijas Universitātes Sociālo un politisko pētījumu institūta pētniece

Dr.hist. Gatis Krūmiņš, Vidzemes Augstskolas vadošais pētnieks, asociētais profesors

Ramona Staveckaitė-Notari, Lietuvas Genocīda un pretošanās pētījumu centra Vēstures pētījumu programmu nodaļas vadītāja

12:10 – 13:10

Pārtraukums (kafija un uzkodas)

13:10 – 13:40

Referāts "Iedomātā savienība: atmiņa, identitāte un stāsts", Dr. Nevils Bolts (Dr Neville Bolt), Londonas Karaliskās Koledžas Stratēģiskās Komunikācijas Centra direktors², Apvienotā Karaliste

Anotācija: "Iedomāta savienība" (jeb "iedomāta kopiena") ir Benedikta Andersona nācīgas definīcija (1983). Taču iedomāts nav tas pats, kas viltus vai izdomāts, tas drīzāk ir abstraktas domas neapzināts lidojums. Mūsdienās šī koncepcija ir atdzimusi savā aktualitātē. Atmiņas, identitātes un stāsta nozīme nav zudusi un ir transformējusies jaunā realitātē.

13:40 – 15:00

Paneldiskusija (par referāta galvenajām tēzēm)

Moderators: **Nika Aleksejeva**, Atlantijas Padomes Digitālās vides laboratorijas (Atlantic Council's Digital Forensic Research Lab) vadošā pētniece

Eksperti:

Dr. Nevils Bolts (Dr Neville Bolt), Londonas Karaliskās Koledžas Stratēģiskās Komunikācijas Centra direktors

Jānis Karlsbergs, NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centra Politikas un publikāciju koordinators

Agnieszka Legucka, Polijas Ārpolitikas institūta Austrumeiropas programmas analītiķe jautājumos par Krieviju

Raimonda Miglīnaite, Informācijas un komunikācijas eksperte – dezinformācijas ekspertīze, Eiropas Ārējās darbības dienesta Austrumu stratēģiskās komunikācijas operatīvā grupa

15:00 – 15:20

Ar skatu nākotnē (galvenās atziņas un idejas, kā nākotnē vājināt dezinformācijas ietekmi uz sabiedrību, vairot sabiedrības izpratni par vēsturi)

Sandra Kalniete, Eiropas Parlamenta deputāte, Īpašās komitejas attiecībā uz ārvalstu iejaukšanos visos demokrātijas procesos Eiropas Savienībā, tostarp dezinformāciju (INGE 2) ziņotāja.

Konferences darba valodas: latviešu, angļu un krievu valoda. Tiks nodrošināta tiešraide.

² King's College London, Director of the King's Centre for Strategic Communications